

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.577/2009/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év október hó 29. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csoportosan elkövetett rablás büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt bűnügyben a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprémi Városi Bíróság 9.B.308/2008/11. számú ítéletét, valamint a Veszprém Megyei Bíróság 1.Bf.329/2008/5. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 4150.- (négyezer-egyszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Veszprémi Városi Bíróság a 2008. év március hó 27. napján kihirdetett ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntetében (Btk. 321. § (1) bekezdés és (3) bekezdés c) pont), és 3 rendbeli társtettesként elkövetett közokirattal visszaélés vétségében (Btk. 277. § (1) bekezdés). Ezért őt - halmazati büntetésül - 5 év fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Egyben elrendelte a Keszthelyi Városi Bíróság 9.B.129/2006/9. számú ítéletével kiszabott 1 év 2 hónap börtönbüntetés végrehajtását. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

A bíróság döntött a felülvizsgálati indítvánnyal nem érintett az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségéről is.

Az ítéleti tényállás lényege szerint az I. és a II. rendű terheltek testvérek. A terheltek a késő esti órákban a város egyik sötét játszóterére csalták az ittas állapotban levő ismerőseit azért, hogy értékeiket erőszakkal megszerezzék. A parkban a sértettet fellökték, aki előbb térdre, majd a hátára esett. Ekkor csatlakozott hozzájuk az eljárás során ismeretlenül maradt férfi társuk, aki a földön fekvő sértett kezét leszorította. Az egyik terhelt a sértett mellkasára térdelt, a másik pedig átkutatta a sértett zsebeit, amelyből egy 8 000 forint értékű mobiltelefont, 8 500 forint készpénzzel egy pénztárcát, valamint személyi igazolványt, lakcímkártyát és nyugdíjas bérletet elvett. Megpróbálták a sértett kezéről a karórát is lehúzni, végül a sértett folyamatos kiabálása miatt elmenekültek a helyszínről. A terheltek és ismeretlen társuk a sértettnek 17 000 forint kárt okoztak. A sértett a bal kéz I. ujj és a mellkasfal 8 napon belül gyógyuló zúzódását szenvedte el. A személyi igazolványt és lakcímkártyát egy járókelő megtalálta és később visszajuttatta a sértettnek.

A másodfokon eljáró Veszprém Megyei Bíróság a 2008. év május hó 22. napján jogerős 1.Bf.329/2008/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A terheltek 3 rendbeli okirattal visszaélés vétségeként értékelt cselekményeit 2 rendbeli társtettesként elkövetett okirattal visszaélés vétségének (Btk. 277. § (1) bekezdés) minősítette. Egyebekben a II. rendű terhelt tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyben azt sérelmezte, hogy a bíróságok konkrét bizonyítékok hiányában, az alkoholist sértett vallomását elfogadva ítélték el. Hivatkozott arra, hogy időközben megtudta, hogy a I. rendű terhelt ismeretlennel bír a tényleges elkövetőről.

Mindemellett támadta cselekményének csoportosan elkövetett rablás büntettségének történet minősítését, és e bűncselekményben való marasztalását. Ezért enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség BF.1850/2009/1-I. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartva, a megtámadott határozatok hatályában fenntartására tett indítványt. Kiemelte, hogy az egységes és töretlen ítélkezési gyakorlat szerint a csoportos elkövetés megállapításának nem feltétele, hogy valamennyi elkövető személye ismert legyen, illetve felelősségre

vonására sor kerüljön. Utalt arra, hogy a másodfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor felmentő rendelkezés helyett a valóságos halmazatot alkotó cselekmények minősítése során - helytállóan megállapítva, hogy a nyugdíjas bérlet nem közokirat - csak a cselekmény rendbeliségét változtatta meg. Ez a szabályszegés azonban nem minősül abszolút hatályú eljárási szabálysértésnek, a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja (a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor) nem alkalmazható.

A Legfelsőbb Bíróság az ügyben a Be. 420. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, melyen a kirendelt védő a felülvizsgálati indítványt fenntartotta. Elsődlegesen a sérelmezett határozatok megváltoztatását és felmentést, másodlagosan a rablás büntette minősítésének a csoportosan elkövetés mellőzését és a kiszabott büntetés lényeges enyhítését, végül hatályon kívül helyezést és új eljárás lefolytatását indítványozta.

A II. rendű terhelt felszólalásában ártatlanságát hangoztatta.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, kizárólag a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

A Be. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. Ebből következően nincs lehetőség a bizonyítás terjedelmét, a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét sérelmezve a bűnösség kérdésének vitatására sem.

Az indítványnak a rablásban való részvétel hiányára való hivatkozása az irányadó tényállás támadását jelenti, ami a törvényben kizárt. Ez okból nem vizsgálta a Legfelsőbb Bíróság azokat a ténybeli hivatkozásokat sem, amelyek a jogerős határozatban rögzített tényállás megállapításaitól eltértek.

A Btk. 321. § (1) bekezdésében meghatározott rablást az követi el, aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el másától, hogy evégből valaki ellen erőszakot avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetőleg valakit öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyez.

A rablás tettesei (a Btk. 20. § (2) bekezdése szerinti társtettesei) mindazok, akik akár az erőszak, avagy az élet vagy

testi épség elleni fenyegetés alkalmazásában, a védekezésre képtelen vagy öntudatlan állapotba helyezésben, akár az elvételben (egymás tevékenységéről tudva) részt vesznek, a bűncselekményt közösen valósítják meg.

Csoportosan követik el a bűncselekményt, ha az elkövetésben legalább három személy vesz részt (Btk. 137. § 13.) pontja). A csoportos elkövetés megállapításának nem feltétele, hogy valamennyi elkövető személye ismert legyen, vele szemben vádemelésre, illetve a felelősségre vonására, elítélésére sor kerüljön (BH. 2006/76.)

Az irányadó tényállás szerint az I. rendű és a II. rendű terheltek a parkban fellökték a sértettet, majd a földön fekvő sértett kezét a hozzájuk csatlakozó, ismeretlenül maradt társuk leszorította. Egyikük a sértett mellkasára térdelt, míg a másik terhelte a zsebeit átkutatva vette el értéktárgyait, készpénzét és okmányait. Óráját csupán azért nem sikerült karjáról lehúzni, mert folyamatos kiabálása miatt elmenekültek a helyszínről.

Az elkövetésben hárman - az I. és a II. rendű terhelte, továbbá az eljárás során ismeretlenül maradt társuk - szándékegységben cselekedtek.

Az eljárás bíróságok a büntető anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával állapították meg a II. rendű terhelte büntetőjogi felelősségét és törvényesen minősítették - két társával együtt végrehajtott - cselekményét csoportosan elkövetett rablás büntetettének.

A felülvizsgálati eljárásban az alapügyben kiszabott büntetés megváltoztatásának feltételeit a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja szabályozza. E szerint ilyen okból (s ennek nyomán a jogerős ítéletben kiszabott büntetés megváltoztatásának) csak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását a Btk. 90. §-ában foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel. Anyagi jogsértés nélkül, a törvényes büntetési tételkeretek között kiszabott büntetés megváltoztatására a felülvizsgálati eljárásban nincs eljárásjogi lehetőség.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a felülvizsgált határozatokat - minthogy a kifogásolt minősítést illetően a sérelmezett első- és másodfokú ítéletben foglaltakkal mindenben egyetértett - a II. rendű terhelte érintően a Be. 426. §-a alapján hatályukban fenntartotta.

A felülvizsgálat során felmerült bűnügyi költség viseléséről a Be. 429. § szerint rendelkezett.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az

újabb felülvizsgálati indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be.
418. §-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2009. év október hó 29. napján

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Schäfer Annamária s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
Kné